

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း (ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ)

၀၀၀

နိဒါန်း

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသည် အရှေ့ဥရောပတွင်ရှိသော ကုန်းတွင်းပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အရှေ့ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် ပိုလန်နိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် လစ်သူယေးနီးယားနိုင်ငံနှင့် လတ်ဗီးယားနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပြီး နယ်နိမိတ်အရှည်မှာ စုစုပေါင်း ၃၀၉၈ ကီလိုမီတာ (၁၉၂၅ မိုင်) ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ဧရိယာ ၂၀၇၆၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ (၈၀၂၀၀ စတုရန်းမိုင်) ဖြစ်သည်။ လူဦးရေ ၉ ဒသမ ၄၁ သန်းရှိသည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၏ ရုံးသုံးဘာသာစကားများမှာ ဘီလာရုစ်ဘာသာစကားနှင့် ရုရှားဘာသာစကားတို့ဖြစ်သည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံတွင် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၈၄ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဘီလာရုစ်လူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး ကျန်လူမျိုးမှာ ရုရှား၊ ပိုလန်နှင့် ယူကရိန်းလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံကို ဒေသခုနစ်ခု ပိုင်းခြား၍အုပ်ချုပ်သည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်မှာ မင့် (Minsk) မြို့ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံသမိုင်းအကျဉ်း

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသည် ၂၀ ရာစုနှစ်အထိ Principality of Polotsk၊ Grand Duchy of Lithuania၊ ရုရှားအင်ပါယာနှင့် Polish-Lithuanian Commonwealth စသော အခြားသောတိုင်းပြည်များ၏ နယ်မြေဖြစ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတော်လှန်ရေးပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုဝင် သမ္မတနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲပြီးနောက် ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၂၅ ရက်တွင် လွတ်လပ်ရေးကို ကြေညာခဲ့သည်။

ဥပဒေပြုရေး

ဥပဒေပြုအာဏာကို အမျိုးသားလွှတ်တော် (National Assembly) က ကျင့်သုံးသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ အောက်လွှတ်တော် (The House of Representatives) နှင့် အထက်လွှတ်တော် (The Council of the Republic) ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်သက်တမ်းမှာ လေးနှစ်ဖြစ်သည်။ အောက်လွှတ်တော်သည် ဥပဒေကြမ်းများကို သုံးသပ်ခြင်း၊ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ ခေါ်ယူခြင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်အပ်ခြင်းအား အတည်ပြုခြင်း၊ အစိုးရ၏လုပ်ဆောင်ချက်များအား အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်သည် နှစ်စဉ်ပုံမှန်အစည်းအဝေး နှစ်ကြိမ်ကျင်းပသည်။ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ အစည်းအဝေးများကို သမ္မတအမိန့်ဖြင့် ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

အထက်လွှတ်တော်သည် အောက်လွှတ်တော်က တင်သွင်းသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အခြားသော ဥပဒေကြမ်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် မွမ်းမံခြင်း၊ ပြင်ဆင်မွမ်းမံပြီးသော ဥပဒေကြမ်းများကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။

အုပ်ချုပ်ရေး

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို ဗဟိုအစိုးရဝန်ကြီးများကောင်စီမှ ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးသည်။ အောက်လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဘီလာရုစ်သမ္မတက ခန့်အပ်ထားသော ဝန်ကြီးချုပ်များက ဦးဆောင်သည်။

တရားစီရင်ရေး

တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံးနှင့် အထွေထွေတရားစီရင်

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးဒေသများ မြေပုံ။

ရေးဆိုင်ရာ တရားရုံးများဟူ၍ နှစ်မျိုးပါဝင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံးကို အဆင့်မြင့် ဥပဒေရေးရာကျွမ်းကျင်သူ ၁၂ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တရားသူကြီး ခြောက်ဦးကို ဘီလာရုစ်သမ္မတက ခန့်အပ်ထားပြီး ကျန်ခြောက်ဦးကို အထက်လွှတ်တော်က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသည်။ တရားရုံးဥက္ကဋ္ဌအား အထက်လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဘီလာရုစ်သမ္မတက တိုက်ရိုက်ခန့်အပ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေခံရုံး တရားသူကြီးတစ်ဦး၏ ရာထူးသက်တမ်းမှာ ၁၁ နှစ်ဖြစ်သည်။ အထွေထွေတရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာတရားရုံးချုပ်သည် အထွေထွေတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော

သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌကို ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များထဲမှ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက ခန့်အပ်သည်။ ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးတို့ကို ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များထဲမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးနှင့် ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပရေးတို့တွင် အတွေ့အကြုံများရှိသည့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ပညာအရည်အချင်းမြင့်မားသော နိုင်ငံသားများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ လုပ်ဆောင်

မတိုင်မီ ၄၅ ရက်အတွင်းဖွဲ့စည်းသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အခြားအများပြည်သူအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များအပြင် နိုင်ငံသားများကပါ အမည်စာရင်းတင်သွင်းနိုင်သည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များကို ကိုးဦးမှ ၁၃ ဦးအထိ ဖွဲ့စည်းနိုင်ပြီး ရပ်ကွက် / ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များကို ငါးဦးမှ ၁၉ဦးအထိ ဖွဲ့စည်းနိုင်ပါသည်။ ဥပဒေရေးရာရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံးသုံးပုံ တစ်ပုံသည် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ပြည်သူ့အသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းဦးရေသည် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၏ သုံးပုံတစ်ပုံထက် မပိုစေရပါ။ ကော်မရှင်တွင် တရားသူကြီးများ၊ အစိုးရရှေ့နေများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအမှုဆောင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၏ အကြီးအကဲများပါဝင်ပါ။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ

ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ၌ ရွေးကောက်ပွဲများ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကျင်းပခြင်းတို့ကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် နိုင်ငံ၏ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေတို့ဖြင့် ထိန်းကျောင်းသည်။ ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေအား ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အဆိုပါဥပဒေအား ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တို့တွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲ

“ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ တို့ကိုကျင်းပသည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသည် သမ္မတကို ငါးနှစ်သက်တမ်းအတွက် နှစ်ကျောပြန်စနစ် (Two Round System) ဖြင့် ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ပထမအကျောတွင် မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမှ စုစုပေါင်းဆန္ဒမဲအရေအတွက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထက် မရရှိပါက ဆန္ဒမဲအရေအတွက် အများဆုံးရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနှစ်ဦးက ဒုတိယအကျောကို နှစ်ပတ်အတွင်း ပြန်လည်ယှဉ်ပြိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကျောတွင် ဆန္ဒမဲ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရမည် ဖြစ်သည် ”

တရားရုံးများ၏စနစ်ကို ဦးဆောင်ပြီး အရပ်ဘက်၊ ရာဇဝတ်မှု၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အမှုအခင်းများအတွက် အမြင့်ဆုံးတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဘီလာရုစ်တွင် အထူးတရားရုံးများ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို တားမြစ်ထားသည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်

ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Central Election Commission-CEC) ကို Supreme Soviet of the Byelorussian SSR မှ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၄ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကော်မရှင်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အထက်လွှတ်တော်တို့က ဖွဲ့စည်းသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အတွင်းရေးမှူးအပါအဝင် စုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦး ဖွဲ့စည်းထားပြီး အဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်အပ်၍ ကျန်အဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦးကို အထက်လွှတ်တော်က ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ အထက်လွှတ်တော်၏

ချက်များကို ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် ကော်မရှင်၏လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းမျဉ်းများဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားသည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Territorial Election Commission-TEC)၊ ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (District Election Commission-DEC)၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Precinct Election Commission - PEC) တို့ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သည်။

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များကို ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၇၅ ရက်မှ ၈၅ ရက်အတွင်း ဒေသဆိုင်ရာအလုပ်အမှုဆောင်များနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များကို ရွေးကောက်ပွဲ

နှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ တို့ကိုကျင်းပသည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသည် သမ္မတကို ငါးနှစ်သက်တမ်းအတွက် နှစ်ကျောပြန်စနစ် (Two Round System) ဖြင့် ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ပထမအကျောတွင် မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမှ စုစုပေါင်းဆန္ဒမဲအရေအတွက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထက် မရရှိပါက ဆန္ဒမဲအရေအတွက် အများဆုံးရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနှစ်ဦးက ဒုတိယအကျောကို နှစ်ပတ်အတွင်း ပြန်လည်ယှဉ်ပြိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကျောတွင် ဆန္ဒမဲ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ရွေးကောက်ပွဲအထမြောက်ရန်အတွက် မဲပေးသူ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်လိုအပ်သည်။ သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံမည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင်

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း (ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ)

ဝါဝါ

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်း တင်သွင်းခြင်း

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို အနည်းဆုံး မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ထောက်ခံလက်မှတ် စုစုပေါင်း ၁၀၀၀၀၀ ဖြင့် ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသားများက တင်သွင်းရမည်။ အမည်စာရင်း တင်သွင်းမှုသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၈၀ မှစတင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီရက် ၅၀ တွင် ပြီးဆုံးသည်။ ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဥပဒေပြုချက်များနှင့်အညီ ရာဇဝတ်မှု မှတ်တမ်းကြောင့် ပြည်နယ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပြည်နယ်အဖွဲ့အစည်းများရှိ ရာထူးနေရာများတွင် ထမ်းဆောင်ခွင့်မရှိသော နိုင်ငံသားများသည် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအဖြစ် အမည်စာရင်းတင်သွင်းခွင့်မပြုပါ။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို အနည်းဆုံးလူပေါင်း ၁၀၀ ထက်မနည်းရှိသော ကနဦး မဲဆန္ဒရှင်အုပ်စုမှ ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ပဏာမ မဲဆန္ဒရှင်အုပ်စုများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်မှ ဆောင်ရွက်သည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်သည်။ ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၃၅ ရက်မှစတင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၂၅ ရက်အတွင်း ပြီးဆုံးမည်ဖြစ်သည်။ သမ္မတလောင်းတစ်ဦး၏ ဝင်ငွေကြေးညာချက်တွင် ကွဲလွဲမှုတွေ့ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ တရားမဝင်ထောက်ခံလက်မှတ် အရေအတွက်သည် စုဆောင်းထားရှိသော ထောက်ခံလက်မှတ်စုစုပေါင်းထက် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်လွန်နေကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရလျှင်သော်လည်းကောင်း ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် သမ္မတလောင်းအဖြစ် အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအမည်စာရင်း တင်သွင်းခွင့်သည် ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ ခြောက်လထက် နောက်မကျစေဘဲ ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံ တရားရေးဝန်ကြီးဌာနက မှတ်ပုံတင်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အလုပ်သမားစုပေါင်းအဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံသားများမှ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ထောက်ခံလက်မှတ်များ စုဆောင်းခြင်းဖြင့် တင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အကြီးတန်းအဖွဲ့များက ဆောင်ရွက်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုသည် ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်အရ ရွေးကောက်ပွဲမဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုစီအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးသာ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။ အလုပ်သမားအစုအဖွဲ့များမှ အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို အလုပ်သမားအစုအဖွဲ့ ညီလာခံများတွင် ဆောင်ရွက်သည်။ အောက်လွှတ်တော်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းတင်သွင်းရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်တွင်နေထိုင်သည့် မဲဆန္ဒရှင် ၁၀၀၀ ထက်မနည်းသော ထောက်ခံလက်မှတ်များဖြင့် တင်သွင်းရမည်။ အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှုသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၇၀ တွင် စတင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ရက် ၄၀ တွင် ပြီးဆုံးမည်ဖြစ်သည်။ အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲ

ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်သည်။ အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ရက် ၄၀ မှ စတင်၍ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၃၀ တွင် ပြီးဆုံးသည်။ အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှုသည် ရက်ပေါင်း ၉၀ မှ စတင်ပြီး လက်ရှိကျင်းပနေသည့် အထက်လွှတ်တော်၏ အခွင့်အာဏာမရပ်စဲမီ ရက် ၆၀ တွင် ပြီးဆုံးသည်။ အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်သည်။ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် ရက်ပေါင်း ၆၀ မှစတင်ပြီး လက်ရှိ အထက်လွှတ်တော် အခွင့်အာဏာ မရပ်စဲမီ ရက်ပေါင်း ၅၅ ရက်တွင် ပြီးဆုံးသည်။

ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အသုံးစရိတ်များကိုပေးဆောင်ရန် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းမပြုမီ ကိုယ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲရန်ပုံငွေကို ထူထောင်နိုင်သည်။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးသည် အခြေခံယူနစ် ၁၀၀၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကို လည်းကောင်း၊ ဒေသန္တရကောင်စီရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံ ယူနစ် ၃၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကိုလည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်ကျေးရွာအုပ်စု ဒေသန္တရကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံယူနစ် ၁၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကိုလည်းကောင်း အသီးသီး တည်ထောင်ခွင့်ရှိသည်။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ပထမ

ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အသုံးစရိတ်များကိုပေးဆောင်ရန် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းမပြုမီ ကိုယ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲရန်ပုံငွေကို ထူထောင်နိုင်သည်။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးသည် အခြေခံယူနစ် ၁၀၀၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကို လည်းကောင်း၊ ဒေသန္တရကောင်စီရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံ ယူနစ် ၃၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကိုလည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်ကျေးရွာအုပ်စု ဒေသန္တရကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံယူနစ် ၁၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေကိုလည်းကောင်း အသီးသီး တည်ထောင်ခွင့်ရှိသည်။

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ပထမ

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံများကို နံနက် ၈ နာရီ မှ ည ၈ နာရီအထိ ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ဆန္ဒမဲပေးရမည့်နေရာနှင့် အချိန်တို့ကို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ၁၀ ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ အသိပေးကြေညာရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိသော မဲဆန္ဒရှင်များသည် ရွေးကောက်ပွဲနေ့မတိုင်မီ ငါးရက်စော၍ ကြိုတင်မဲပေးနိုင်သည်။ ကြိုတင်မဲပေးခြင်းကို နံနက် ၁၀ နာရီမှ မွန်းလွဲ ၂ နာရီအထိလည်းကောင်း၊ ညနေ ၄ နာရီမှ ည ၇ နာရီအထိလည်းကောင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံး နှစ်ဦး၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဆောင်ရွက်ရသည်။

မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲကာလ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်းကို လူထုမီဒီယာအသုံးပြု၍ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း၊ ပုံနှိပ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များနှင့်တွေ့ဆုံ၍ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် နိုင်ငံပိုင်ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်မှုများတွင် လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်၊ စကားစစ်ထိုးပွဲများတွင် ပါဝင်ခွင့်၊ ၎င်းတို့၏ ရွေးကောက်ပွဲအစီအစဉ်များကို သတင်းစာများတွင် အခမဲ့ ထုတ်ဝေခွင့်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ နိုင်ငံပိုင်ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်မှုတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက် အရေအတွက်နှင့် စာပိုဒ်အရှည်ကို ဗဟိုကော်မရှင်က ဆုံးဖြတ်သည်။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ရွေးကောက်ပွဲပုံစံတစ်ခု၊ ကြေးကြော်သံများ၊ ကြေညာချက်များ၊ ကမ္ဘာ့စာများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ဓာတ်ပုံပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုံနှိပ်ထားသော စည်းရုံးရေးပစ္စည်းများကို ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံပိုင်နက်တွင် ထုတ်လုပ်ရသည်။ အမည်မသိ စည်းရုံးရေးပစ္စည်းများဖြန့်ဝေခြင်းကို တားမြစ်ထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲဆွယ်စည်းရုံးခွင့်မပြုပါ။ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုများတွင် နိုင်ငံခြားသားများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်မပြုပါ။

ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်များ

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ၎င်းတို့၏ ရွေးကောက်ပွဲမဲဆွယ်စည်းရုံးမှုများတွင် သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အခြေခံယူနစ် ၉၀၀၀ ထက်မပိုသော ပမာဏရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲရန်ပုံငွေကို တည်ထောင်ခွင့်ရှိသည်။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးသည် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ လက်မှတ်စုဆောင်းခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲအသုံးစရိတ် အစီရင်ခံစာကို ရွေးကောက်ပွဲနေ့မတိုင်မီ ၁၅ ရက်ထက်စောပြီး ၁၀ ရက်ထက်နောက်မကျစေဘဲ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သို့ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးရွေးကောက်ပွဲအသုံးစရိတ် အစီရင်ခံစာကို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီး ငါးရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။

မဲပေးခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံများကို နံနက် ၈ နာရီမှ ည ၈ နာရီအထိ ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ဆန္ဒမဲပေးရမည့်နေရာနှင့် အချိန်တို့ကို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ၁၀ ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ အသိပေးကြေညာရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိသော မဲဆန္ဒရှင်များသည် ရွေးကောက်ပွဲနေ့မတိုင်မီ ငါးရက်စော၍ ကြိုတင်မဲပေးနိုင်သည်။ ကြိုတင်မဲပေးခြင်းကို နံနက် ၁၀ နာရီမှ မွန်းလွဲ ၂ နာရီအထိလည်းကောင်း၊ ညနေ ၄ နာရီမှ ည ၇ နာရီအထိလည်းကောင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံးနှစ်ဦး၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအရ သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသော အကြောင်းအရင်းများကြောင့်သော်လည်းကောင်း မဲရုံများသို့ မလာရောက်နိုင်သော မဲဆန္ဒရှင်များ မဲပေးခွင့်မဆုံးရှုံးစေရေးအတွက် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ တောင်းဆိုမှုအရ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုကော်မရှင်သည် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် နှစ်ဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးထက်ပိုသောအဖွဲ့ဝင်များကို စေလွှတ်၍ ၎င်းတို့နေထိုင်ရာနေရာတွင် မဲပေးနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦးအတွက် ကိုယ်စားမဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိပါ။

မဲရေတွက်ခြင်းနှင့် မဲရလဒ် ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌက မဲပေးခြင်းလုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်း ကြေညာပြီးနောက် မဲပေးရက်ပိုင်းစီ ရေတွက်သည်။ မဲရေတွက်မှုရလဒ်များကို ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင်က မှတ်တမ်းတင်ရသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ပါက မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် ပရိတို့ကောများကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ထံ ချက်ချင်းတင်ပြရပြီး လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ပါက ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ထံသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များက ပရိတို့ကောမိတ္တူကို အများသူငါ မြင်တွေ့နိုင်သည့် နေရာတွင် ကပ်ထားကြေညာရမည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အစည်းအဝေးတွင် ရလဒ်များကို အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်ပြီး သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များကို စုစည်းရသည်။ ဤအချက်အလက်များအရ Minsk Oblast နှင့် Minsk မြို့တို့တွင် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များကို အပြီးသတ်ပါသည်။ အဆိုပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အခြေခံ၍ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ၁၀ ရက်အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးရလဒ်များကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဆုံးဖြတ်ကြေညာသည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ

နောက်ဆုံးကျင်းပခဲ့သည့် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၅၅၈ ဦး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစောင့်ကြည့်လေ့လာသူ ၃၉၀၀၀ ကျော်နှင့် နိုင်ငံတကာ စောင့်ကြည့်လေ့လာသူ ၁၀၀၀ ကျော်ကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ နောက်ဆုံးရလဒ်များကို နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ မဲပေးသူ ၇၇ ဒသမ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပြီး မဲပေးခွင့်ရှိသူ ၆ ဒသမ ၈၇ သန်းရှိသည့်အနက် ၅ ဒသမ ၃၂ သန်း မဲပေးခဲ့သည်။ မဲခွဲဆုံးဖြတ်မှု ရလဒ်အရ မည်သည့် အတိုက်အခံကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးမျှ အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၁၀ အနက် ၈၉ နေရာကို ပါတီဝင်မဟုတ်သူများက အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ဘီလာရုစ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (Communist Party of Belarus)က ၁၁ နေရာ၊ ရီပတ်ဘလီကန် အလုပ်သမားနှင့် တရားမျှတမှုပါတီ (Republican Party of Labor and Justice)က ခြောက်နေရာ၊ ဘီလာရုစ်မျိုးချစ်ပါတီ (Belarusian Patriotic Party)နှင့် လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီနှင့် ဘီလာရုစ်စိုက်ပျိုးရေးပါတီ (Liberal Democratic Party and the Belarusian Agrarian Party)က တစ်နေရာစီ အသီးသီး အနိုင်ရရှိခဲ့ပါသည်။

နိဂုံး

ဘီလာရုစ်သမ္မတနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဒီမိုကရေစီအခြေခံမှုများကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံအတွင်း ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကျင့်သုံးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံသည် သမ္မတသက်တမ်းကန့်သတ်ချက် မရှိသော်လည်း သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒမဲယူပွဲများကို ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ။